

1948.

S. A. G. Morav. 1788.

K.

a

2

TESTIMONIA
IOSEPHI, MELITONIS

ET

ORIGENIS

DE

LIBRIS CANONICIS VETERIS
TESTAMENTI

RECVDI CVRAVIT

HENRICVS ERNESTVS GÜTE

PHIL. MAG. ET ECCL. VLRIC. DIACONVS.

HALAE,
TYPIS VIDVAE CVRTL.

TESTIMONIA

IOSEPHI MELLTHONIS

ET

ORIGENIS

DE

LIBRIS CANONICIS VETERIS

TESTAMENTI

RECENSIO

HENRICVS ERNESTVS GATE

MDCCCLXXII

—————

—————

HALLE

TYRIS VIGVAT GATE

I.

IOSEPHVS

contra APIONEM lib. I. §. 8.

(cf. Eusebii hist. Eccles. lib. X.)

Ου γὰρ μυριαδες βιβλιῶν εἰσι παρ' ἡμῶν, ἀσυμφωνῶν καὶ μαχομένων· δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἰκοσὶ βιβλία, τοῦ πάντος ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δίκαιως θεῖα α) πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν εἰσι τὰ Μωϋσεως, ἃ τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρώπογονίας παραδοσιν, μεχρὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Ὁυτός ὁ χρόνος ἀπολείπει τρισχιλίων ὀλίγων ἐτῶν. Ἀπο δὲ τῆς Μωϋσεως τελευτῆς μεχρὶ τῆς Ἀρταξερξοῦ, τοῦ μετὰ Ξερξῆν Περσῶν βασιλεως, ἀρχῆς β), ἃ μετὰ Μωϋσῆν προφηταὶ τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνεγράψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις. Ἄι δὲ λοιπαὶ τεσσαρὲς ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὑπόδηκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπο δὲ Ἀρταξερξοῦ

a) θεῖα ist aus Eusebius in die neuern Ausgaben des Josephus gekommen.

b) ἀρχῆς fehlt in den meisten Codd. sowohl vom Josephus als Eusebius.

ξου μεχρι του καθ' ημας χρονου γεγραπται μεν
 εκασα. πισως δε ουχ' εμοιας ηξιωται της προ
 αυτων, δια το μη γενεσθαι την των προφητων
 ακριβη διαδοχην. Δηλον δ' εστιν εργω, πως
 ημεις τοις ιδιοις γραμμασι πεπιστευκαμεν. Το
 σουτου γαρ αιωνος ηδη παρωχηκοτος, ουτε
 προσθειναι τις ουδεν, ουτε αφελειν c) αυτων, ουτε
 μεταθειναι τετοληκε. Πασι δε συμφυτον εστιν
 ευθυς εκ της προτης γενεσεως Ιουδαιοις, το νομι
 ζειν αυτα Θεα δογματα, και τουτοις εμμενειν d),
 και υπερ αυτων, ει δεσι, θνησκειν ηδεως.

c) Eusebius hat απ' αυτων.

d) Eusebius hat επιμεινειν.

II.

MELITO

apud EVSEBIVM lib. IV. hist. Eccl.

c. 26.

Μελιτων Ονησιμα τῷ ἀδελφῷ χαιρειν. επει-
 δη πολλாகις ηξιωσας σπουδη τη προς τον λο- ^{επισημη}
 γον χρωμενος γενεσθαι σοι εκλογας, εκ τε ^{αυτην}
 του νομου και των προφητων περι του σωτη- ^{φιλω}
 ρος και πασης της πισεως ημων. ετι δε και
 μαθειν την των παλαιων βιβλιων εβουληθης ^{γινωσκω}
 ακριβειαν, ποσα τον αριθμον και οποια την
 ταξιν ειεν, εσπουδατα το τοιουτο πραξαι, επι- ^{πιστευω}
 ταμενος σου το σπουδαιον περι την πισιν, και
 Φιλομαθες περι τον λογον. οτι τε μαλιτα παν- ^{επισημοσ}
 των ποτω τῷ προς Θεον ταυτα προκρινεις πε- ^{αυτην}
 ρι της αιωνιου σοτηριας αγωνιζομενος. ανελθων
 συν εις την ανατολην, και εως του τοπου γε-
 νομενος ενθα εκηρυχθη και επραχθη και ακρι-
 βως μαθων τα της παλαιας διαθηκης βιβλια,
 υποταξας επεμψα σοι. αν εσι τα ονοματα. ^{αυτην}
 Μαυσεως πεντε· γενεσις, εξοδος, λευιτικον,
 αριθμοι, δευτερονομιον. Ιησους ναυη, κριται, ^{επισημοσ}
 ρουθ.

ρούθ. βασιλειων τεσσαρα, παραλειπομενων
 δυο· ψαλμων δαβιδ, σαλομωνος παροιμιαι,
 η και σοφια, εκκλησιαστικης, ασμα ασματων,
 ιωβ. προφητων, ησαιου, ιερεμιου. των δωδε-
 κα εν μονοβιβλω. δανιηλ, ιεζεκιηλ, εσδρας·
 εξ ων και τας εκλογας εποησαμην, εις εξ
 βιβλια διελων.

III.

ORIGENES

apud EUSEBIUM lib. VI. hist. Eccl.

c. 25.

Τον μὲν τοιγε πρῶτον ἐξηγουμενος ψαλμον, ^{ὡς ἐστὶν ψαλμὸς τοῦ}
 ἐκθεσιν πεποιηται του των ἱερῶν γραφῶν της ^{ἱερῶν}
 παλαιας διαθηκης καταλογου, ὡδε πως γρα-
 φῶν ^{κατὰ λέξιν}· οὐκ ἀγνοητεον δ' εἶναι τας ^{μὲν αὐτῶν}
 ἐνδιαθηκους βιβλους, ὡς Ἑβραιοι παραδίδα- ^{κασθῆναι. οὗτοι γὰρ}
 σιν, δυο και εικοσι· ὅσος ὁ ἀριθμος τῶν ποιη ^{ἡμῶν. γινώσκοντες ὡς}
 αὐτοῖς σοικειων εἰσιν· εἴτα μετα τινα, ἐπιφέρει ^{ἡμῶν}
 λεγων· εἰσι δε αἱ εικοσι δυο βιβλοι κατ' ^{αὐτῶν}
 Ἑβραίους αἶδε. ἢ παρ' ἡμῶν γενεσις ἐπιγεγραμ- ^{ἡμῶν}
 μενη, παρα δε Ἑβραίοις ἀπο της ἀρχῆς της
 βιβλου βησιθ, ὅπερ εἰσιν ἐν ἀρχῇ· ἐξοδος.
 οὐαλεσμῶθ, ὅπερ ἐστὶ ταυτα τα ονοματα· λευι-
 τικον, οὐίκρα, ^{καὶ} καὶ ἐκάλεσεν. ἀριθμοι, ἀμμε-
 σφεκωδεμ. δευτερονομιον ἔλλε ἀδδεβαρμ, ου-
 τοι οἱ λογοι· Ἰησους υἱος Ναυη, Ἰωσue βεν
 Νουν· κριται, ῥουθ, παρ' αὐτοῖς ἐν ἐνι σωφε-
 τιμ. βασιλειων ^{πρωτη} δευτερα, παρ' αὐτοῖς
 ἐν Σαμουηλ, ὁ θεοκλητος. βασιλειων ^{τριτη}
 τεταρτη ἐν ἐνι, οὐαμμελεχ δαβιδ, ὅπερ ἐστὶ
 βασι-

βασιλεια δαβιδ. Παραλειπομενων πρωτη δευ-
 τερα εν ε̄νι διβρη αῑαμιμ, ὅπερ ε̄σι λογοι η̄με-
 ρων. ε̄σθρας πρωτος και δευτερος εν ε̄νι, ε̄ξρας,
 ὁ ε̄σι βοηθος· βιβλος ψαλμων σεφερ θιλλιμ.
 Σαλωμωντος παροιμιαι, μισλωθ, εκκλησιαστης,
 κωλεθ· ασμα ασματων, ση ασσιριμ· η̄σαιας,
 Ιεσαϊα. Ιερεμιας συν θρηνοις και τη επισολη
 εν ε̄νι, Ιερεμια, Δανιηλ, Δανιηλ. Ιεζεκιηλ,
 Ιεζεκιηλ. Ιωβ, Ιωβ· Εσθθη, Εσθθη. ε̄ξω δε
 τουτων ε̄σι τα Μακκαβαϊκα, ἄπερ επιγυ-
 γραπται Σαρβηθ σαβρανε ελ. Ομη. γ. γ. 21 ο

10. 11. 1818

Jc 3023

8

TESTIMONIA
IOSEPHI, MELITONIS
ET
ORIGENIS

LI

HE

T

